

ارتقای حقوق بشر به‌ویژه در مورد اعمال رژیم نظام عمومی ترجیحات در قبال کشورهای نظیر میانمار، بلاروس، سری‌لانکا، کامبوج، بنگلادش، ازبکستان و ترکمنستان نشان داد. برای مثال، اتحادیه‌ی اروپا در پاسخ به نقض استانداردهای حقوق بشر و حقوق کار نسبت به چهار کشور نخست، رژیم ترجیحی را تعلیق کرد، درحالی‌که برای سه کشور دیگر این نظام ترجیحی ادامه داشت.

۳-۴. انواع ابتکارات در بستر مقررات نظام عمومی ترجیحات

اتحادیه‌ی اروپا دو ابتکار را در قالب مقررات نظام عمومی ترجیحات برای متقاعدسازی کشورهای ثالث به رعایت حقوق بشر به کار می‌برد. دستور کار اصلی در بستر نظام عمومی ترجیحات اروپا برای تشویق حقوق بشر، ابتکار «هر چیز جز تسلیحات»^۱ است؛ که شامل تعرفه‌ی صفر و بخشودگی کامل از عوارض گمرکی برای واردات کالا از کشورهای توسعه‌نیافته^۲ (به‌استثنای تسلیحات) است. دوم، مکانیسم نظام عمومی ترجیحات پلاس که تعرفه‌های ترجیحی کمتری را برای کشورهای آسیب‌پذیر^۳ که حقوق بشر و دیگر کنوانسیون‌های بین‌المللی را محترم می‌شمارند، اعمال می‌کند.

۳-۴-۱. مقررات «هر چیز جز تسلیحات»

کانال مؤثرتر اعمال فشار حقوق بشری در قالب نظام عمومی ترجیحات اتحادیه اروپا، مقررات «هر چیز جز تسلیحات» به شمار می‌آید. براساس آن، کالاهای برخی کشورهای خاص برای ورود به این اتحادیه به‌استثنای تسلیحات شامل بخشودگی از عوارض گمرکی و فارغ از سقف سهمیه‌ای می‌شود. این مقررات با در برگرفتن محصولات نظیر موز، شکر و برنج به اجرا درمی‌آید. این مقررات بخشی از نظام عمومی ترجیحات اتحادیه‌ی اروپا است. هدف اصلی ترتیبات هر چیز جز تسلیحات، به‌عنوان طرح کلی در نظام عمومی ترجیحات اتحادیه‌ی اروپا، کمک به

---

1. Everything But Arms (EBA)

2. Least Developed Countries

3. vulnerable countries